

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Tractats internacionals

Adhesió al Conveni de Bariloche per a la cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 17 de maig del 2007 ha aprovat la següent:

adhesió al Conveni de Bariloche per a la cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana

La celebració de les cimeres iberoamericanes es va iniciar l'any 1991 a Mèxic, reunió en la qual els 21 caps d'Estat i de Govern presents van decidir-ne la institucionalització. Es tractava de consolidar un espai iberoamericà basat en la convergència i el consens al voltant dels principis fonamentals següents:

- Unitat en la diversitat.
- Democràcia representativa i defensa i promoció dels drets humans i la participació dels ciutadans.
- Respecte dels principis del dret internacional de no-intervenció i d'igualtat jurídica dels estats.
- Respecte del principi de sobirania i dret de cada poble a construir lliurement en pau, estabilitat i justícia el seu sistema polític i les seves institucions.
- Promoció d'una cultura de cooperació i solidaritat.
- L'educació i la cultura, bases de la prosperitat social.

El Conveni de Bariloche, fruit de la cimera que va tenir lloc l'any 1995 a la ciutat argentina de San Carlos de Bariloche, estableix un marc institucional per regular les relacions de cooperació entre els seus membres, amb el propòsit d'incrementar la participació dels ciutadans en la construcció d'un espai iberoamericà i enfortir el diàleg i la solidaritat entre els seus pobles. Els objectius generals de la cooperació iberoamericana que estableix aquest últim són:

- Afavorir la identitat iberoamericana a través de l'acció conjunta en matèria

educativa, cultural, científica i tecnològica.

- Enfortir la participació dels estats membres per a una vinculació més gran entre les seves societats.
- Posar en pràctica el concepte de cooperació al desenvolupament entre les societats iberoamericanes.
- Expressar la solidaritat iberoamericana davant els problemes que afecten la major part dels seus estats membres.
- Impulsar la formació d'un espai iberoamericà de cooperació cultural.

La cooperació iberoamericana constitueix un sistema complex en què quotidianament s'interrelacionen diferents actors institucionals, polítics, socials i econòmics dels països iberoamericans. El Conveni de Bariloche, estructurat en 19 articles, estableix els mecanismes de presentació i aprovació dels projectes a desenvolupar.

Amb la incorporació d'Andorra al sistema de cimeres iberoamericanes, tal com es va decidir unànimement durant la celebració de la XIV Cimera Iberoamericana, es referma la voluntat d'estrènyer els vincles d'amistat i cooperació amb la resta de països membres, sobre la base del caràcter ibèric d'Andorra i del fet de compartir un ideari comú, basat en la democràcia i en el respecte als drets humans i les llibertats fonamentals. El Conveni permet un tractament multilateral efectiu dels problemes i desafiaments globals als quals el conjunt de països iberoamericans s'enfronten i possibiliten la formulació i l'execució d'una agenda per a la promoció de la pau, la democràcia i el desenvolupament amb inclusió social.

Tenint en compte l'exposat,

s'aprova:

L'adhesió del Principat d'Andorra al Conveni de Bariloche per a la cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana.

El Ministeri d'Afers Exteriors, Cultura i Cooperació donarà a conèixer la data de l'entrada en vigor per a Andorra d'aquest Conveni.

Casa de la Vall, 17 de maig del 2007

Joan Gabriel i Estany
Síndic General

Nosaltres els copríneps manifestem el consentiment de l'Estat per obligar a través d'ell, n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, i autoritzem que a partir d'aquell moment es pugui lliurar l'instrument de ratificació corresponent.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell

Coprínep d'Andorra

Nicolas Sarkozy
President de la
República Francesa
Coprínep d'Andorra

Conveni de Bariloche per a la cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana

Els governs dels estats membres de la Conferència Iberoamericana,

Considerant:

- El desenvolupament assolit pels projectes i programes de cooperació realitzats en el marc de les cimeres de la Conferència Iberoamericana.
- La necessitat que hi hagi un marc institucional que reguli les relacions de cooperació dins de les cimeres de la Conferència Iberoamericana per reforçar el valor del diàleg polític existent i la solidaritat iberoamericana.
- La conveniència d'articular programes de cooperació que afavoreixin la participació dels ciutadans en la construcció d'un espai econòmic, social i cultural més cohesionat entre les nacions iberoamericanes.
- Que els programes de cooperació de les cimeres constitueixen un instrument dinamitzador del progrés social i resulten un element important per aconseguir una identitat iberoamericana.

Acorden el següent:

Article 1

Quan en aquest Conveni es faci menció dels «coordinadors nacionals», de la «Secretaria Pro-Tempore», de la «Comissió de Coordinació» i de la «reunió de responsables de cooperació» s'entén que són els coordinadors nacionals, la Secretaria Pro-Tempore, la Comissió de Coordinació i la Reunió de Responsables de

Cooperació de la Conferència Iberoamericana.

Article 2

Els programes i projectes de cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana tenen per objecte:

- a) Afavorir la identitat iberoamericana a través de l'acció conjunta en matèria educativa, cultural, científica i tecnològica.
- b) Enfortir la participació dels estats membres per coadjuvar en una vinculació més gran i efectiva entre les seves societats i un sentiment iberoamericà en els seus habitants.
- c) Posar en pràctica el concepte de cooperació per al desenvolupament entre les nacions iberoamericanes.
- d) Expressar la solidaritat iberoamericana davant problemes comuns que afectin un conjunt o la totalitat dels estats membres.
- e) Impulsar la formació d'un espai iberoamericà de cooperació mitjançant programes de mobilitat i intercanvi educatiu, universitari, de formació tecnològica, vinculació entre investigadors i totes les iniciatives que enforteixin la capacitat de creació cultural comuna, i oferir una atenció especial als mitjans de comunicació.

Article 3

La Conferència Iberoamericana entén el desenvolupament de la seva esfera de cooperació com a específica a l'espai iberoamericà, i en cap cas se superposa als mecanismes bilaterals i/o multilaterals ja existents.

Article 4

Cadascun dels països membres informa a través del coordinador nacional de la designació d'un responsable per al seguiment del conjunt de programes i projectes de les cimeres iberoamericanes.

Les reunions dels responsables de cooperació s'efectuen simultàniament amb la dels coordinadors nacionals de la Conferència Iberoamericana. Es poden preveure reunions addicionals quan així ho sol·licitin, almenys, cinc estats membres.

Article 5

Els responsables de cooperació poden establir un equip d'examen de programes i projectes de les cimeres iberoamericanes, integrat per tècnics de cooperació dels països membres involucrats en cada programa o projecte, que té la tasca d'elevat als responsables la corresponent avaluació dels programes i projectes de cooperació l'estudi dels quals se'ls encomani.

Article 6

Els països membres reforcen i amplien la seva cooperació en l'àmbit de les cimeres, a l'empara de les àrees que s'aniran definint en aquestes cimeres. Aquesta es realitza a través de l'execució de projectes o programes d'interès iberoamericà, d'intercanvi científic, d'experiències i publicacions, de transferència de tecnologia i de suport a la formació dels recursos humans, que permetin optimitzar el desenvolupament dels països.

Article 7

La cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana pot ser tècnica i/o financera.

Article 8

Els estats part estan facultats per presentar programes i projectes davant la Secretaria Pro-Tempore amb l'antelació que aquesta determini.

Aquests projectes i programes han de complir els requisits següents:

- a) Que el seu objecte correspongui a les bases programàtiques d'aquest Conveni.
- b) Comptar amb l'adhesió vinculant d'almenys tres països iberoamericans: presentador i dos o més països participants.
- c) Tenir una durada determinada i que els compromisos pressupostaris es mantinguin per a un termini no inferior a tres anys, a fi de cobrir possibles retards en la iniciació de l'execució dels mateixos compromisos. En cas de terminació del projecte abans d'aquest termini, finalitza aquest compromís.

Article 9

Les parts adopten el Manual Operatiu que s'annexa en aquest Conveni, el qual es pot actualitzar cada vegada que es

consideri necessari per adaptar-lo als requeriments de la cooperació iberoamericana.

Article 10

Els països proponentes i/o participants, que com a mínim són 3 (tres), han d'assumir al moment de la presentació del programa o projecte, un compromís financer i/o tècnic que en cobreixi una part de la realització, d'acord amb els procediments interns de cada part. Els països que s'adhereixin posteriorment han d'indicar el seu compromís.

Els països proponentes envien a la Secretaria Pro-Tempore les iniciatives corresponents perquè es difonguin entre les altres parts.

Article 11

Una vegada el projecte o programa s'hagi difós, i compti amb l'aval d'almenys 7 països -que han d'assumir els compromisos respectius d'acord amb els procediments mencionats en l'article anterior-, es presenta per al seu anàlisi als responsables de cooperació, els quals, si així ho consideren, l'eleven per tal que s'aprovi a la Cimera mitjançant els coordinadors nacionals.

L'ampliació dels programes i projectes la decideixen els països participants en els països respectius.

Article 12

Un cop aprovat per consens el programa o projecte, la reunió de responsables de cooperació determina les mesures necessàries per garantir el seguiment de l'execució del dit programa o projecte.

En cas que es consideri necessari per a un programa o projecte determinat, els responsables de cooperació poden proposar davant la reunió dels coordinadors nacionals la creació d'una unitat tècnica de gestió sota la responsabilitat dels estats membres participants en el programa o projecte respectiu.

Els països participants, conjuntament amb la Comissió de Coordinació, poden avaluar periòdicament els programes i els projectes en execució a fi d'informar els responsables de cooperació i determinar-ne la vigència i la validesa.

Article 13

Els programes i els projectes que es presentin complint els requisits previstos en l'article 8 i que, comptant amb un finançament adequat, siguin aprovats d'acord amb els procediments establerts, es formalitzen a través d'acords específics, en els quals s'estableixen els objectius, els graus de participació i les formes de contribució de cadascun dels països participants, en funció del seu nivell de desenvolupament relatiu.

A fi de cobrir l'import total de les activitats projectades es pot gestionar, de forma conjunta o separada, el finançament dels recursos necessaris, propis i d'altres fonts de cooperació tècnica i financera.

Aquells països que així ho decideixin, d'acord amb les seves legislacions i disposicions internes, poden convenir en establir formes alternatives de finançament, per exemple, fons fiduciaris o fons comuns, entre altres.

Article 14

Aquest Conveni està subjecte a ratificació. El Govern de la República Argentina és el dipositari dels instruments de ratificació.

Article 15

Aquest Conveni entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què s'hagi dipositat el setè instrument de ratificació.

Per a cada estat que ratifiqui el Conveni després d'haver estat dipositat el setè instrument de ratificació, el Conveni entrarà en vigor el trentè dia a partir de la data en què tal estat hagi dipositat l'instrument de ratificació.

Article 16

Aquest Conveni es pot modificar o esmenar a proposta de, almenys, cinc parts. Les propostes d'esmena es comuniquen, per la Secretaria Pro-Tempore, a les altres parts.

Un cop aprovades per consens, les esmenes entraran en vigor en la data en què s'hagin acceptat per la majoria de les parts mitjançant el dipòsit de l'instrument d'acceptació respectiu. Per a cada part restant, regiran en la data en què efectuïn tal dipòsit de la manera indicada en aquest article.

Article 17

Aquest Conveni té una durada indefinida, i es pot denunciar per qualsevol de les parts mitjançant notificació feta per escrit al dipositari. La denúncia sortirà efecte un any després de la data en què el dipositari hagi rebut la notificació.

Article 18

L'esmena parcial o total d'aquest Conveni, inclosa la seva finalització o la seva denúncia, no afecta els programes i projectes en marxa, llevat que s'acordi el contrari.

Article 19

Les qüestions interpretatives d'aquest Conveni es consideraran per la reunió de responsables de cooperació i són resoltes, per consens, per la reunió de coordinadors nacionals.

Signat en la V Cimera de la Conferència Iberoamericana, a la Ciutat de San Carlos de Bariloche, Argentina, el dia quinze d'octubre de mil nou-cents noranta-cinc.

Argentina, Bolívia, Brasil, Colòmbia, Costa Rica, Cuba, Xile, Equador, El Salvador, Espanya, Guatemala, Hondures, Mèxic, Nicaragua, Panamà, Paraguai, Perú, Portugal, República Dominicana, Uruguai, Veneçuela.

Manual operatiu**Índex**

1. Antecedents i marc jurídic
2. Objectius i característiques de la cooperació iberoamericana
3. Modalitats
4. Instruments
5. Procediments per a l'elaboració, la presentació i l'aprovació de programes, iniciatives i projectes adscrits
6. Altres requisits
 - 6.1. Orientació als resultats. Indicadors
 - 6.2. Integració de l'enfocament de gènere i ètnia
 - 6.3. Organització
 - 6.4. Sostenibilitat
 - 6.5. Participació i articulació amb altres actors
 - 6.6. Visibilitat
7. Pressupost

Annexos

Annex I. Formulari tipus per a un programa iberoamericà

Annex II. Formulari tipus per a una iniciativa iberoamericana

Annex III. Formulari tipus per a un projecte adscrit a la Cimera iberoamericana

Annex IV. Formulari per a un perfil de programa, iniciativa o projecte adscrit

Annex V. Valoració ex-ante, seguiment i avaluació

Annex VI. Formulari tipus per a l'informe anual de programa, iniciativa o projecte adscrit

1. Antecedents i marc jurídic

El marc jurídic i institucional de referència de la cooperació iberoamericana el constitueix el Conveni de Bariloche, aprovat en la V Cimera iberoamericana de caps d'estat i de govern el 1995 i ratificat per 21 països. En aquest acord es defineixen els objectius d'aquesta cooperació, s'institueix els responsables de cooperació com la instància de decisió i s'estableixen els criteris bàsics per presentar i aprovar programes i projectes de la cooperació iberoamericana. El Conveni de Bariloche va comptar amb un Manual Operatiu que va ser modificat el 2001, amb motiu de l'aparició i consolidació de la SEGIB (Secretaria de cooperació iberoamericana) i sobre la base dels primers anys d'experiència de la cooperació iberoamericana. Aquest és el Manual vigent al setembre del 2006.

En la XIII Cimera es va signar el Conveni de Santa Cruz de la Sierra, constituït de la Secretaria General Iberoamericana (SEGIB), i entre els seus objectius hi ha l'enfortiment i la promoció de la cooperació iberoamericana.

En la XIV Cimera, a San José de Costa Rica, es va aprovar l'Estatut per a la SEGIB que estableix entre les seves funcions les següents:

"Enfortir [...] la labor de cooperació en el marc de la Conferència Iberoamericana i suggerir alternatives amb vista al seu perfeccionament." (art 2. e)

"Presentar propostes de programes, projectes i iniciatives de cooperació a la Reunió de Responsables de Cooperació perquè siguin aprovats d'acord"

amb el Conveni de Bariloche.” (art. 2. f)

“Col·laborar amb els estats membres, en el disseny i la gestió dels programes, projectes i iniciatives de cooperació iberoamericana, així com efectuar-ne el seguiment i l'avaluació d'aquests.” (art. 2. g)

Finalment, en la XV Cimera a Salamanca, es va posar en marxa la SEGIB, i en la Declaració de la Cimera es declarava que:

“Confiem en la Secretaria General per impulsar els objectius establerts en el Conveni de Santa Cruz de la Sierra encaminats a enfortir la cooperació iberoamericana [...]” (apartat 3)

“Decidim que la SEGIB [...] examini les possibilitats de cooperació de la Conferència Iberoamericana amb altres organitzacions internacionals [...]” (apartat 8. b).

La creació de la SEGIB, l'experiència acumulada els últims anys i la voluntat d'impulsar la cooperació iberoamericana alineant-la amb els objectius internacionals i amb les millors pràctiques consensuades en cooperació, justifiquen una nova revisió del Manual Operatiu del Conveni de Bariloche que a la vegada renovi les orientacions sobre la cooperació iberoamericana.

Aquesta previsió s'esmenta a l'article 9 del Conveni esmentat en el qual s'assenyala “el qual es pot actualitzar cada vegada que es consideri necessari per adaptar-lo als requeriments de la cooperació iberoamericana”. La seva modificació ha de comptar amb el consens dels responsables de cooperació iberoamericana.

2. Objectius i característiques de la cooperació iberoamericana

Tenint en compte el Conveni de Bariloche i amb l'aspiració d'alinejar la cooperació iberoamericana amb el consens internacional en matèria de cooperació, s'indiquen els objectius i les característiques següents que regeixen les operacions de la cooperació iberoamericana.

2.1. La cooperació iberoamericana s'orienta al compliment dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM) a

la regió, per contribuir a què s'assoleixin l'any 2015 i promoure un desenvolupament humà i sostenible, basat en drets, que afronti la pobresa, la fam i la desigualtat.

2.2. També se cerca l'enfortiment de la identitat iberoamericana, a través d'actuacions conjuntes en el camp cultural, científic i educatiu, així com de la solidaritat entre països.

2.3. Tot el que precedeix es porta a terme tenint en compte l'especificitat dels països de la regió, la majoria de renda mitjana, cosa que requereix adaptar les modalitats i els instruments de la cooperació iberoamericana a aquesta situació.

2.4. Es promou una cooperació multilateral i horitzontal entre governs, tenint en compte les singularitats de cadascun i les asimetries entre ells, buscant a la vegada la contribució i la participació de tots els països interessats. S'impulsen iniciatives de cooperació triangular i la sud-sud.

2.5. Una cooperació d'aquest tipus ha d'enfortir l'alineament dels programes, les iniciatives i els projectes adscrits amb les estratègies nacionals de cada país en el sector que s'estigui abordant, així com amb els seus procediments i les seves estructures institucionals.

2.6. S'assegura d'aquesta forma l'apropiació per part dels països així com la complementarietat de la cooperació iberoamericana respecte a les accions que cada país efectui i a l'actuació d'altres organismes internacionals i regionals amb els quals s'estableix una estreta coordinació que busqui la sinergia i l'impacte més gran.

2.7. Tenint en compte el mandat de la XV Cimera de Salamanca, totes les actuacions de la cooperació iberoamericana incorporen la perspectiva de gènere i la dimensió d'ètnia.

2.8. Els programes, les iniciatives i els projectes adscrits de la cooperació iberoamericana busquen, quan sigui pertinent i per donar un valor afegit a les actuacions, que hi participin actors socials: empreses, sindicats, ONG i universitats.

2.9. Els programes, les iniciatives i els projectes adscrits de la cooperació iberoamericana s'orienten a l'assoliment de resultats. Per assegurar-ho, compten amb un quadre d'indicadors que permetin seguir i avaluar l'assoliment dels resultats esperats.

3. Modalitats

Segons l'article 7 del Conveni de Bariloche, la cooperació iberoamericana pot ser tècnica o financera, i cadascuna ha d'incloure els àmbits següents:

3.1. Cooperació tècnica

- Beques donades a persones de països iberoamericans o a hispans i lusitans d'altres països no iberoamericans, per a estudis i formació de qualsevol tipus en institucions de la regió iberoamericana.

- Suport a través de consultors, funcionaris, acadèmics o un altre personal similar, per dur a terme funcions d'investigació i assessorament, orientades a traslladar i intercanviar experiències, formar recursos humans i elevar capacitats. Els suports poden ser en forma de viatges, elaboració d'informes o materials per a les missions tècniques.

3.2. Cooperació financera

- Suports en forma de recursos financers per elaborar activitats incloses en els mandats de les cimeres i en el Pla de treball de la SEGIB, en qualsevol àrea o sector que es decideixi en aquest marc.

- Finançament, quan sigui pertinent, dels programes, les iniciatives i els projectes de la cooperació iberoamericana, directament o mitjançant cofinançament amb altres actors.

La cooperació financera no ha d'incloure cap forma de crèdit tou.

4. Instruments

A continuació, es defineixen els instruments principals de la cooperació iberoamericana. Tots s'han de regir pels objectius i les característiques enunciats a l'apartat 2 i a tots s'hi pot utilitzar tant la cooperació tècnica com la financera.

Els instruments principals de la cooperació iberoamericana són:

- Programes iberoamericans. Un mínim de 7 països participants. Inter-governamental.
- Iniciatives iberoamericanes. Un mínim de 3 països participants. Inter-governamental.
- Projectes adscrits. Un mínim de 3 països participants. No governamental (societat civil i altres actors).

A més d'aquests instruments (programmes, iniciatives i projectes adscrits), la SEGIB fa un seguiment i inclou en els informes i en les accions de difusió de la cooperació iberoamericana, altres línies d'acció, plans i estratègies que s'impulsin des de la Conferència Iberoamericana en sectors diversos i amb qualsevol abast temporal.

4.1. Programa iberoamericà

Un programa iberoamericà es defineix com una acció de llarg o mitjà abast, en termini i objectius, en què s'articulen plans, línies d'acció i activitats dels governs dels països iberoamericans en un sector determinat, confluint amb un efecte multiplicador en un propòsit comú. La seva funció és enfortir les estratègies de cada país en aquest sector, unir esforços, intercanviar bones pràctiques, polítiques i experiències i promoure la recerca conjunta de finançament.

Característiques principals:

- Mitjà o llarg termini. Tres anys mínim.
- Sector ampli i d'impacte significatiu.
- Intergovernamental, com a mínim 7 països participants.
- Alineament de la definició i les actuacions del programa amb les estratègies nacionals de cada país en el sector de què es tracti.
- Un mateix programa pot tenir diverses actuacions: línies d'acció, estratègies, activitats, etc. Cada programa iberoamericà s'ha de desenvolupar a través de plans operatius anuals.
- El pressupost del programa ha de ser el de les activitats conjuntes i els costos de coordinació, incloent-hi la Secretaria tècnica, si n'hi hagués una. Per ser aprovat, el programa ha de comptar amb un pressupost adjudicat sobre 3 anys per finançar el seu cost. S'entén que en el sector de què es tracti, cada país té fons addicionals dins dels seus plans i estratègies nacionals, necessa-

ris per aconseguir l'objectiu general del programa iberoamericà.

Vegeu l'annex I per al formulari tipus del programa iberoamericà.

4.2. Iniciativa iberoamericana

Una iniciativa iberoamericana es defineix com una actuació delimitada, en un sector concret d'interès per a les prioritats de la cooperació iberoamericana, duta a terme pels governs dels països iberoamericans.

Característiques principals:

- Curt o mitjà termini. Dos anys mínim.
- Sector delimitat.
- Intergovernamental, com a mínim 3 països participants.
- Execució conjunta de les activitats del projecte per part de les instàncies governamentals del grup de països que participa en la iniciativa i que poden organitzar-se de la manera que considerin necessària.

Vegeu l'annex II per al formulari tipus per a una iniciativa iberoamericana.

4.3. Projecte adscrit

Un projecte adscrit a la Cimera iberoamericana es defineix com una actuació delimitada, en un sector concret d'interès per a les prioritats de la cooperació iberoamericana, duta a terme per xarxes iberoamericanes, ONG, empreses, organitzacions socials, sindicats i fundacions, entre altres actors. La seva funció és impulsar actuacions conjuntes del teixit social, econòmic, cultural i polític iberoamericà, que comptin amb el reconeixement de la SEGIB i que enforteixin els objectius de la cooperació iberoamericana.

Característiques principals:

- Curt o mitjà termini. Dos anys mínim.
- Sector delimitat.
- No governamental: societat civil i altres actors. Hi participen organitzacions de com a mínim 3 països.
- Execució conjunta de les activitats del projecte adscrit per part de les organitzacions participants.
- El finançament pot provenir de fons públics o privats i aconseguir-lo és responsabilitat de les organitzacions que participin en el projecte adscrit.

Vegeu l'annex III per al formulari tipus per a un projecte adscrit.

Nota: La SEGIB elabora un estudi per poder adscriure també en el futur xarxes iberoamericanes (amb qualsevol configuració jurídica: associació, federació, lliga, unió, cambra...) que compleixin una sèrie de requisits establerts per la Conferència Iberoamericana i contribueixin a nodrir i vertebrar l'espai iberoamericà.

5. Procediments per elaborar, presentar i aprovar programes, iniciatives i projectes adscrits

En primer lloc, es defineixen els procediments per a programes iberoamericans i, tot seguit, de manera més senzilla, per a iniciatives i projectes adscrits.

Procediments per als programes iberoamericans:

5.1. La primera proposta de programa pot provenir d'un país membre de la Conferència Iberoamericana o bé de la SEGIB, de conformitat amb el que recull el seu Estatut. En ambdós casos, les propostes han de reflectir mandats de la Cimera de caps d'estat i de govern i/o de les reunions ministerials de la Conferència Iberoamericana, així com el que es recull en el Programa de treball de la SEGIB. Les altres organitzacions del sistema iberoamericà (OEI, OISS, OIJ) discuteixen i canalitzen les seves propostes a través de la SEGIB.

5.2. La proposta s'ha de presentar en forma de Perfil de programa (vegeu l'annex IV per al formulari tipus per a un perfil) que s'ha d'enviar a la Secretaria de Cooperació de la SEGIB o a la Secretaria Pro-Tempore (SPT) de la Conferència Iberoamericana, les quals es comuniquen recíprocament les propostes que rebin. Aquestes propostes queden registrades en la Secretaria de Cooperació Iberoamericana de la SEGIB.

5.3. Una vegada es compti amb el suport de 3 països, tal com estipula el Conveni de Bariloche, la SEGIB i la SPT s'encarreguen de fer circular el perfil entre els responsables de cooperació, amb la finalitat de recollir els comentaris que puguin emetre's. S'adjunta una valoració succinta de la SEGIB sobre la pertinència de l'actuació proposada en el Perfil així

com de la seva congruència amb els objectius i principis de la cooperació iberoamericana.

5.4. La SEGIB i el país o els països que proposin, comptant amb el suport, si escau, d'una altra organització del sistema iberoamericà, desenvolupen l'estratègia per involucrar altres països iberoamericans en el programa. La comunicació d'aquest interès l'efectua cada responsable de cooperació a la SEGIB.

5.5. Quan s'hagi obtingut el suport de 7 països, de conformitat amb el que determina el Conveni de Bariloche, i es compti amb els fons compromesos per assegurar-ne el pressupost, l'organització iberoamericana i/o els països que impulsin el programa elaboren el Document de programa (segons l'annex D). Per fer-ho, poden comptar amb el suport de la SEGIB.

5.6. Una vegada es tingui el Document de programa, la SEGIB n'efectua una valoració *ex-ante*, seguint les pautes indicades en l'annex V: "Valoració *ex-ante*, seguiment i avaluació". Aleshores, la SEGIB remet els resultats d'aquesta valoració juntament amb el Document, als responsables de cooperació perquè considerin i aprovin, si escau, el programa.

5.7. El programa ha de ser aprovat posteriorment a la Reunió de ministres d'Afers Exteriors i recollit definitivament en la Declaració de la Cimera de caps d'estat i de govern. L'ampliació del termini o la modificació d'aquest només la decideixen els participants en el programa i no cal que la Declaració de la Cimera la reculli.

5.8. A més dels mecanismes interns de seguiment que tingui cada programa, la Secretaria tècnica responsable d'aquest ha de remetre a la SEGIB, tres mesos abans de cada Cimera iberoamericana, un informe anual de seguiment segons el formulari estàndard recollit en l'annex VI. Amb aquests informes, la SEGIB elabora un informe anual consolidat que reculli els resultats, els indicadors, els avenços i els reptes de la cooperació iberoamericana. Els destinataris d'aquests informes són els responsables de cooperació així com les institucions que participin en els programes a través de les seves estructures de coordinació. Aquests informes també s'utilitzen per a

la difusió i la visibilitat de la cooperació iberoamericana.

5.9. La SEGIB avalua periòdicament i quan conclogui cada programa iberoamericà fent èmfasi especial en el seu impacte sobre els objectius establerts, en l'ús eficient dels recursos utilitzats i en la sostenibilitat dels seus resultats. Per fer-ho, pot recórrer a experts independents en avaluacions. (Vegeu l'annex V.)

Procediment per a les iniciatives i els projectes adscrits:

Les iniciatives iberoamericanes poden ser presentades tant per la SEGIB com pels governs que la impulsin. La presentació es fa segons el formulari recollit en l'annex II. La Secretaria de Cooperació de la SEGIB efectua una valoració de la iniciativa i la remet juntament amb el formulari als responsables de cooperació perquè la considerin i l'aprovin, si escau.

Els projectes que aspirin a ser adscrits a la Cimera iberoamericana són presentats a la SEGIB per les organitzacions socials que els impulsin. La presentació s'ha de fer segons el formulari recollit en l'annex III. La Secretaria de Cooperació de la SEGIB efectua una valoració del projecte i la remet juntament amb el formulari als responsables de cooperació perquè la considerin i l'aprovin, si escau.

La Secretaria o la Unitat tècnica, en cas que n'hi hagi, o bé la instància governamental o organització social responsable d'una iniciativa o d'un projecte adscrit, ha de remetre un informe anual del projecte a la SEGIB, segons el formulari recollit en l'annex VI, tres mesos abans de cada Cimera iberoamericana. La SEGIB inclou aquestes iniciatives i projectes adscrits en la seva programació d'avaluacions intermèdies i de tancament.

6. Altres requisits de programes, iniciatives i projectes adscrits

6.1. Orientació als resultats. Indicadors

- Les actuacions de la cooperació iberoamericana, independentment de l'instrument utilitzat (programes, iniciatives o projectes adscrits), han de comptar amb un marc d'indicadors que permeti mesurar els resultats de l'actuació així com l'impacte en l'assoliment de l'objectiu general definit en el document de formulació.

- Els indicadors han de ser senzills i quantificables. Només han de cobrir els aspectes centrals i més rellevants de l'actuació, incloent-hi la integració de les perspectives de gènere i ètnia.

- Han de reflectir tant l'impacte de les actuacions

- indicadors finalistes- com els aspectes clau del procés que permetin fer el seguiment de l'evolució del programa, iniciativa o projecte adscrit.

- Cal buscar un marc d'indicadors nacionals homogeni entre els països participants en l'actuació i en el sector que s'abordi.

- Per fer possible l'ús d'indicadors en el seguiment i l'avaluació, és indispensable que en el document de formulació del programa, iniciativa o projecte adscrit es determini la línia de base, com a punt de partida de l'indicador.

6.2. Integració de l'enfocament de gènere i ètnia

La consideració de la perspectiva de gènere i ètnia, que ha d'existir en qualsevol actuació, ha de ser flexible per adaptar-se a cada sector i context de manera que sigui rellevant i útil en un marc tan divers com el de la cooperació iberoamericana.

Tot seguit, s'apunten algunes vies possibles per integrar aquestes perspectives. La SEGIB pot desenvolupar pautes addicionals en aquest camp.

6.2.1. Integració transversal

- El programa, la iniciativa o el projecte adscrit ha de tenir en compte les relacions i desigualtats de gènere, la situació general de la dona i de la població indígena i afrodescendent en el seu disseny i la seva execució.

- També cal considerar la influència de l'actuació en aquestes relacions i en la seva evolució positiva. Les dones han de tenir oportunitats d'enfortir la seva posició a través de l'actuació.

- Assegurar el tractament adequat de la dona i de la diversitat d'ètnia en les activitats del programa, la iniciativa o el projecte adscrit (llenguatge, imatges, continguts d'activitats culturals o editorials...).

- Considerar els aspectes d'identitat i culturals en relació amb les diverses ètnies, dins de l'actuació.

- Promoure que aquests enfocaments

estiguin presents en les polítiques que sustenten els programes iberoamericans.

6.2.2. Accions directes

- Assegurar l'accés a la informació del programa, la iniciativa o el projecte adscrit i a les activitats corresponents d'aquests grups de població.

- Desagregar per gènere i ètnia els destinataris de l'actuació. Fer-ne el seguiment per assegurar un impacte com a mínim equitatiu de l'actuació en els diferents grups.

- Reservar places en cursos, seminaris i activitats. Definir l'indar mínims de participació en resolucions de convocatòries de beques, suports i subvencions.

- Portar a terme accions en l'àmbit econòmic per facilitar el suport a les activitats productives de dones, indígenes i afrodescendents.

- Donar espai en les pàgines web i en les comunicacions dels programes, les iniciatives i els projectes adscrits.

6.3. Organització

- Cada programa, iniciativa o projecte adscrit ha d'indicar, abans de la seva aprovació, l'estructura organitzativa amb la què compta perquè sigui executat i seguit correctament.

- En qualsevol cas, hi ha d'haver una entitat responsable del programa, la iniciativa o el projecte adscrit. En el cas dels programes, aquesta normalment és una Unitat/Secretaria tècnica, estable o rotatòria entre els països. Està dotada de recursos suficients i pivota sobre ella la coordinació i el seguiment del programa, independentment de si altres institucions que participen en el programa executen les activitats.

- La SEGIB no és Secretaria tècnica dels programes excepte en ocasions excepcionals i en última instància. (En els casos en els què concorrin la prioritat temàtica del programa en relació amb mandats de la Cimera iberoamericana, la inexistència d'altres estructures possibles en el sector de què es tracti, un valor agregat clar i un impacte més gran en assignar la Secretaria tècnica a la SEGIB i/o un mandat directe de la Cimera a la SEGIB perquè assumeixi una Secretaria tècnica).

- Quan es defineixi l'estructura organitzativa del programa, cal indicar qui són i quin paper tenen els participants en l'actuació, especialment les instàncies governamentals que hi participin.

- Finalment, cal indicar l'organització del programa, la iniciativa o el projecte adscrit en termes de processos de decisió i de processos operatius, reflectits en un reglament intern senzill però que cobreixi aquests aspectes necessaris perquè funcioni bé.

6.4. Sostenibilitat

Aquest requisit abraça tant la sostenibilitat durant l'execució del programa, la iniciativa o el projecte adscrit com la dels seus assoliments, una vegada aquest conclou.

- Cal indicar el grau d'integració i alineament de l'actuació amb les estratègies i les polítiques nacionals dels països participants en el sector de què es tracti, amb els seus procediments i les seves estructures institucionals i administratives, així com amb els acords i els plans regionals.

- Cal identificar les dificultats principals amb les quals l'actuació pot topiar per poder-se executar correctament i indicar la forma d'afrontar i superar aquestes dificultats.

- Abans d'aprovar un programa iberoamericà cal, tal com indica el Conveni de Bariloche, comptar amb la participació de com a mínim 7 països reflectida en el compromís institucional d'aportar recursos tècnics i/o financers. Tres països en el cas d'iniciatives i projectes adscrits.

- Aquests recursos han de ser suficients per abordar tots els costos centrals i les activitats conjuntes que s'efectuïn, durant els 3 primers anys del programa, 2 anys en el cas d'iniciatives i projectes adscrits.

- Cal indicar possibles fonts de recerca de recursos complementaris, en cas que durant l'execució del programa apareguin noves activitats, no planificades, que l'impulsin i per a les quals no es compti amb finançament.

- En relació amb la sostenibilitat, després de la conclusió de l'actuació, cal indicar en la seva formulació una referència a l'escenari de sortida i a les condicions que s'han de donar perquè els assoliments del programa, la inicia-

tiva o el projecte adscrit es mantinguin en el futur.

6.5. Participació i articulació amb altres actors

6.5.1. En la seva formulació, el programa, la iniciativa o el projecte adscrit ha d'indicar l'articulació i la coordinació que té amb:

- Altres programes, iniciatives i projectes adscrits de la cooperació iberoamericana.

- La SEGIB i, si escau, amb altres organitzacions del sistema Iberoamericà (OEI, OISS, OIJ).

- Les instàncies de la Conferència Iberoamericana. Responsables de cooperació i reunions ministerials sectorials.

6.5.2. Organitzacions socials. Qualsevol programa, iniciativa o projecte adscrit ha de promoure la participació en aquest i la seva articulació amb les organitzacions socials (empreses, ONG, sindicats, fundacions) actives en el sector de què es tracti i que puguin donar valor a la seva execució. Aquesta participació pot produir-se:

- A través de consultes i opinions sobre la formulació i execució del programa, iniciativa o projecte adscrit.

- Directament o a través de suport en activitats pròpies.

- Mitjançant el cofinançament d'activitats del programa, la iniciativa o el projecte adscrit.

6.5.3. Organismes internacionals. La iniciativa per presentar propostes de programes i iniciatives recau en els països iberoamericans i de la SEGIB. Dit això, els organismes internacionals i regionals, actius i amb experiència en el sector que abordi l'actuació, poden ser molt importants a l'hora de donar suport tècnic i cofinançar les actuacions de la cooperació iberoamericana, des del moment de formulació s'ha de recollir l'articulació amb aquests organismes, especialment amb aquells que han signat un conveni amb la SEGIB i amb els quals aquesta manté una relació més estreta. En el moment de l'aprovació d'aquest Manual Operatiu, són aquests:

- CEPAL

- Comissió Europea

- OMT
- OIT
- OIM
- ONUDI
- Fons Indígena*
- ABINIA*

* En el cas d'aquests dos organismes, està pendent que deixin de ser programes de la Cimera i procedeixin a formalitzar un conveni amb la SEGIB que articuli la relació.

6.6. Visibilitat

6.6.1 En la formulació del programa, la iniciativa o el projecte adscrit cal indicar els aspectes relacionats amb la visibilitat i la comunicació següents. Cal reflectir en cada cas els canals, els productes i la freqüència.

- Comunicació a les institucions directament participants en l'actuació i els destinataris directes d'aquesta.
- Comunicació a altres instàncies, organitzacions i persones que operen en el mateix sector del programa, la iniciativa o el projecte adscrit.
- Pàgina web del programa, la iniciativa o el projecte adscrit, si escau. Ús i destinataris. Aquesta pàgina ha d'estar vinculada amb la de la SEGIB i amb el portal Ciberamèrica.
- Estratègies i accions per promoure la visibilitat de l'actuació en l'opinió pública dels països iberoamericans: mitjans de comunicació, publicitat, esdeveniments...

La responsabilitat sobre la comunicació del programa, la iniciativa o el projecte adscrit, així com sobre l'assoliment de la seva visibilitat, recau en la Secretaria tècnica i en els participants en cada actuació. Es destinen entre un 2 i un 5% del pressupost del programa, la iniciativa o el projecte adscrit, en funció de la dimensió i del tipus d'actuació, a la seva difusió i visibilitat.

La SEGIB supervisa i dóna suport a la visibilitat de les diverses actuacions, a través d'accions conjuntes de difusió de la cooperació iberoamericana.

6.6.2. Qualsevol programa, iniciativa o projecte adscrit aprovat per la Cimera iberoamericana de caps d'estat i de govern, té l'obligació de reflectir en la seva comunicació i la seva visibilitat aquest

fet i la seva pertinença a la cooperació iberoamericana.

- En totes les comunicacions institucionals, pàgina web, accions de difusió i promoció de l'actuació, s'ha d'indicar el caràcter de programa, iniciativa o projecte adscrit a la cooperació iberoamericana i reflectir el logotip de la SEGIB (comú per a tota la Conferència Iberoamericana), segons el Manual d'Identitat d'aquesta organització.

- Quan participin en esdeveniments i accions de difusió comuns a tota la cooperació iberoamericana, cal subministrar a temps a la Secretaria tècnica de l'actuació, la informació requerida per poder dur a terme aquestes accions.

7. Pressupost

Tal i com es recull a l'apartat 6.4. sobre sostenibilitat, cada programa ha de presentar i tenir assignat un pressupost com a mínim durant 3 anys, desglossat en les partides que s'indiquen en el formulari de l'annex I. Dos anys en els casos d'iniciatives i projectes adscrits.

Per finançar el pressupost, cada estat pot establir les fórmules de finançament que prevegi la seva legislació. Els estats que s'adhereixin amb posterioritat a l'aprovació del programa o la iniciativa han d'indicar el seu compromís financer i aquest compromís s'ha de recollir en una revisió del pressupost.

Se suggereix com a un dels mètodes possibles per calcular les aportacions de cada país a un programa, una iniciativa o un projecte adscrit, el que es basa en una ponderació a partir del PIB de cada país participant.

A més de les contribucions dels estats participants en el programa o la iniciativa, necessàries per cobrir els costos centrals i planificats d'aquest, la Secretaria tècnica i les institucions participants en l'actuació, amb el suport de la SEGIB, poden buscar finançament extern per a activitats addicionals que es vulguin dur a terme en el marc del programa o la iniciativa.

El finançament extern per donar suport directament a una actuació a través de la seva Secretaria tècnica, pot prove-

nir de fonts privades o públiques de cooperació. La SEGIB, a través dels fons voluntaris, també pot contribuir al finançament dels programes, les iniciatives i els projectes adscrits.

Nota final transitòria

En relació amb els programes, les iniciatives i els projectes adscrits vigents en el moment de l'aprovació d'aquesta revisió del Manual Operatiu, s'estableix un període d'un any perquè puguin adaptar les seves operacions al que s'indica en aquest Manual. En cas que, un cop esgotat aquest termini, no s'hagi produït aquesta adaptació, es considera la revisió de l'estatus que té com a programa, iniciativa o projecte adscrit a la Cimera iberoamericana.

Annex I

Document de formulació d'un programa Iberoamericà (F01)

Caràtula:

- Títol del programa
- País proponent i països participants
- Àrea temàtica
- Secretaria tècnica del programa
- Any de presentació
- Data d'inici i durada
- Cost del programa

Resum executiu

1. Marc global:

(Enunciat general que expliqui el context i l'objectiu general del programa)

2. Components del programa:

(Descripció de les línies d'acció generals que s'impulsaran)

3. Resum pressupostari per components i per països

Documents de programa

1. Justificació i context del programa

(Context general i descripció dels problemes principals que es pretenen abordar i de l'impacte que tindrà el desenvolupament del programa en la solució d'aquests problemes)

2. Principis rectors del programa

(Base política i de principis, acordats entre els participants, que serveix com a fonament per orientar el programa i les seves línies d'acció)

3. Ubicació geogràfica

(Esmenteu l'àrea o les àrees específiques dins dels països participants on s'executarà el programa. No cal completar aquest punt si el programa s'executa en el conjunt dels països)

4. Destinatari del programa (directes i indirectes)

(Descripció dels grups de població i les institucions -si escau- destinataris del programa, directes i indirectes. Desglossament dels destinataris per gènere, ètnia i edat)

5. Objectius

1. General

(Aquest és l'objectiu global que es vol assolir amb el programa. Situació desitjable a la qual el programa contribuirà a mitjà/llarg termini)

2. Específics

(Descriu en termes molt concrets els objectius que s'han d'assolir amb el programa, el que se n'espera aconseguir. S'han de redactar de manera que se'n pugui verificar els resultats)

6. Línies d'acció, activitats i resultats

(Indiqueu les línies d'acció principals del pla així com les estratègies i activitats conjuntes més rellevants en cadascuna. Per a cada línia d'acció indiqueu els resultats que se n'esperen)

7. Integració de gènere i ètnia (indígenes i afrodescendents)

1. *bis.* Accions per integrar la perspectiva de gènere i indígena/afrodescendent de manera transversal en el programa

2. *bis.* Accions directes dirigides específicament a dones i indígenes/afrodescendents, dins del programa

(Vegeu l'apartat 6.2. del Manual Operatiu)

8. Indicadors i seguiment

1. Indicadors de seguiment

(Vegeu l'apartat 6.1. del Manual Operatiu)

2. Revisions i seguiment del programa

(Vegeu l'annex V)

9. Cronograma d'execució del programa

(S'han d'indicar els terminis establerts per efectuar les activitats i l'obtenció dels resultats i s'ha d'elaborar un cronograma anual)

10. Organització del programa per executar-lo. Organismes participants dels països

(Vegeu l'apartat 6.3. del Manual Operatiu)

11. Pressupost

Cost del programa, desglossament dels conceptes següents:

- Personal
- Equipament, materials i subministraments
- Missions (passatges i dietes)
- Capacitació (individual, grupal i pas-santies)
- Despeses administratives
- Avaluació final
- Visibilitat i difusió del programa (entre un 2% i un 5% del total)
- Altres (especifiqueu-ho)
- Imprevistos

És possible indicar en un apartat separat del pressupost els recursos totals amb els quals compta cada país en el sector que abordi el programa i que, encara que directament no formin part dels costos centrals, és positiu reflectir-los tenint en compte la seva rellevància per a l'èxit del programa.

12. Sostenibilitat del programa

(Vegeu l'apartat 6.4. del Manual Operatiu)

13. Articulació amb la Conferència Iberoamericana. Participació d'altres actors

(Vegeu l'apartat 6.5. del Manual Operatiu)

14. Visibilitat del programa

(Vegeu l'apartat 6.6. del Manual Operatiu)

Annex II

Document de formulació d'una iniciativa Iberoamericana (F02)

1. Justificació i context de la iniciativa
2. Països que participen en la iniciativa
3. Ubicació geogràfica
4. Destinatari de la iniciativa
5. Objectius de la iniciativa
6. Activitats principals
7. Integració de gènere i ètnia

(Vegeu l'apartat 6.2. del Manual Operatiu)

8. Indicadors i seguiment

(Vegeu l'apartat 6.1. del Manual Operatiu)

9. Organització de la iniciativa

(Vegeu l'apartat 6.3. del Manual Operatiu)

10. Cronograma bàsic i pressupost de la iniciativa

(Indiqueu les partides principals del pressupost de la iniciativa i les fonts de finançament)

11. Sostenibilitat

(Vegeu l'apartat 6.4. del Manual Operatiu)

12. Sinergies i visibilitat

(Vegeu els apartats 6.5 i 6.6. del Manual Operatiu)

Annex III

Document de formulació d'un projecte adscrit a la Cimera Iberoamericana (F03)

1. Justificació i context del projecte
2. Organització impulsora del projecte

(Descripció de l'Organització impulsora, la seva finalitat, la seva figura jurídica, el seu pressupost, la seva activitat recent, la integració del projecte)

en els plans generals de l'Organització)

3. Participants i ubicació geogràfica del projecte

(Organitzacions que participen en el projecte. Ubicació geogràfica del projecte)

4. Destinataris del projecte

5. Objectius del projecte

6. Activitats principals

7. Integració de gènere i ètnia

(Vegeu l'apartat 6.2. del Manual Operatiu)

8. Indicadors i seguiment

(Vegeu l'apartat 6.1. del Manual Operatiu)

9. Organització del projecte

(Vegeu l'apartat 6.3. del Manual Operatiu)

10. Cronograma bàsic i pressupost del projecte

(Indiqueu les partides principals del pressupost del projecte i les fonts de finançament)

11. Sostenibilitat

(Vegeu l'apartat 6.4. del Manual Operatiu)

12. Sinergies i visibilitat

(Vegeu els apartats 6.5 i 6.6. del Manual Operatiu)

Annex IV

Document de formulació d'un perfil de programa Iberoamericà (F04)

1. Títol del programa. Organització/país que presenta el perfil

2. Justificació i elements principals del context del Programa

(Indiqueu el grau d'alineament del programa amb les polítiques/estratègies nacionals i regionals en el sector de què es tracti. Indiqueu, també, la seva vinculació amb mandats ema-

nats de la Conferència Iberoamericana)

3. Països participants

(Indiqueu els països que proposen i/o ja han confirmat el seu interès a participar-hi. Indiqueu les expectatives d'incorporació d'altres països)

4. Grups destinataris del programa

5. Objectius indicatius del programa

6. Activitats principals que s'espera dur a terme

7. Organització del programa

(Secretaria tècnica del programa, tipus de participació de les institucions que hi estan involucrades)

8. Pressupost

(Reflectiu el pressupost indicatiu del programa. Indiqueu els fons ja compromesos i les expectatives i les fonts per confirmar la resta dels recursos necessaris per abordar el programa)

Nota: Si cal, aquest mateix formulari es pot utilitzar per a un perfil d'iniciativa o de projecte adscrit.

Annex V

Valoració *ex-ante*, seguiment i avaluació

La SEGIB és l'organització responsable de liderar i supervisar el procés de seguiment i avaluació de la cooperació iberoamericana.

A continuació, es recullen els criteris i els principis principals que orienten aquesta activitat.

1. Valoració *ex-ante*

Segons s'indica en l'apartat 5 del Manual Operatiu relatiu a procediments de programes, iniciatives i projectes adscrits, la valoració *ex-ante* es du a terme quan es compta amb el document de formulació complet del programa, la iniciativa o el projecte adscrit. L'informe de valoració, elaborat per la SEGIB amb el suport dels experts externs que es considerin necessaris, es remet als responsables de cooperació juntament amb el document de formulació per considerar i aprovar, si escau, el programa.

La valoració *ex-ante* d'iniciatives i projectes adscrits segueix un esquema similar al que es proposa a continuació per als programes, però es du a terme d'una forma més lleugera i breu.

L'objectiu d'aquesta valoració *ex-ante* de l'actuació és que la SEGIB en confirmi la qualitat i l'adequació als criteris de la cooperació iberoamericana. Per això, s'analitza i s'informa de la:

- Lògica del programa. Consistència entre línies d'acció/activitats-resultats-objectius específics. Impacte, contribució dels objectius específics a l'objectiu general. Indicadors rellevants i mesurables. Recursos adequats per efectuar les activitats.

- Pertinència. Adequació als criteris de la cooperació iberoamericana i als seus mandats. Integració en les estratègies nacionals dels països participants i en les regionals. Identificació correcta dels beneficiaris.

- Factibilitat. Capacitat real que el programa sigui portat a la pràctica. Factors externs de context que poden interferir en l'èxit del seu desenvolupament. Possibilitats d'influir-hi. Capacitat de les organitzacions responsables i dels participants de portar a terme el programa.

- Sostenibilitat. Seguretat sobre l'existència de recursos per efectuar les activitats del programa. Eficàcia i eficiència en el seu ús. Suport dels governs i de les institucions rellevants als països participants. Sostenibilitat una vegada acabat el programa de les iniciatives que impulsi.

2. Seguiment

(Vegeu, també, l'apartat 5 del Manual Operatiu sobre procediments de programes, les iniciatives i els projectes adscrits).

El procés de seguiment se centra en els aspectes següents de l'execució:

- El compliment del cronograma de treball establert.

- L'evolució de les línies d'acció i la constatació de les activitats efectuades fins ara i dels productes obtinguts pel programa, la iniciativa o el projecte adscrit.

- La manera d'assignació de responsabilitats i funcions de les secreta-

ries/unitats tècniques i dels països o organitzacions participants en l'actuació. Aplicació i compliment d'acords entre els participants.

- Els resultats que aconsegueix el programa, la iniciativa o el projecte adscrit i els efectes que se'n deriven.
- Els indicadors previstos en la formulació i els mesuraments efectuats.
- Les dificultats trobades i, si escau, els ajustos duts a terme.
- La situació financera del programa, la iniciativa o el projecte adscrit i les despeses efectuades en relació amb el pressupost.

A més del seguiment quotidià efectuat per la Secretaria/Unitat tècnica de l'actuació i de les institucions que hi participen, la SEGIB du a terme una labor sistemàtica de seguiment de la manera següent:

- Manté un contacte regular amb les secretaries/unitats tècniques.
- Assisteix regularment a reunions oficials o informals, de les instàncies de decisió i execució.
- A través del seu contacte amb els responsables de cooperació, que han d'estar informats de la participació d'institucions dels seus països respectius en els programes, les iniciatives i els projectes adscrits.
- Rep, processa i discuteix amb cada Secretaria tècnica els informes anuals sobre programes, iniciatives i projectes adscrits. (Vegeu l'annex VI relatiu al formulari).

3. Avaluació

La SEGIB, com a responsable de l'avaluació de la cooperació iberoamericana, presenta cada principi d'any (abans del 15 de gener) una programació de les avaluacions de programes, iniciatives i projectes adscrits iberoamericans, que s'ha de dur a terme al llarg de l'any. La SEGIB presenta les conclusions i els resultats de les avaluacions als responsables de cooperació.

Les avaluacions recollides en aquesta programació no exclouen altres avaluacions, internes a cada actuació, que decideixi fer la Secretaria tècnica i els països participants en cada programa, iniciativa o projecte adscrit.

Per efectuar les avaluacions, la SEGIB compta amb personal expert contractat específicament per a aquesta tasca, defineix uns termes de referència i acompanya el procés juntament amb la Secretaria tècnica de l'actuació. Se segueixen metodologies internacionals d'avaluació, adaptades al sector de què es tracti tenint en compte la diversitat de sectors d'intervenció de la cooperació iberoamericana.

Les avaluacions poden ser:

- Intermèdies. Acordades en el moment de la formulació o bé decidides a partir de canvis del context o de la simple evolució temporal i desenvolupament del programa, la iniciativa o el projecte adscrit. En concloure l'avaluació intermèdia s'efectua la revisió del document de formulació entre tots els participants per assegurar que les recomanacions i les lliçons apreses s'incorporin a l'execució futura.
- Finals (*expost*). Quan acabi el programa, la iniciativa o el projecte adscrit sempre s'efectua una avaluació dels resultats i l'impacte obtinguts, així com de la sostenibilitat en un futur dels èxits aconseguits.

Les avaluacions se centren en l'impacte i, per tant, en la consecució de l'objectiu general a partir dels objectius específics de l'actuació. La identificació correcta i el seguiment d'indicadors és imprescindible perquè l'avaluació pugui portar-se a terme. Aquesta avaluació també analitza l'eficàcia en l'ús dels recursos, la bona organització del programa, la iniciativa o el projecte adscrit durant el seu desenvolupament, la integració dels enfocaments de gènere i ètnia, el suport polític amb el qual ha comptat i la participació d'organitzacions socials i econòmiques.

En totes les avaluacions es té en compte les opinions de les institucions participants de cada país, així com les dels destinataris directes del programa, la iniciativa o el projecte adscrit.

Annex VI

Formulari tipus per a l'informe anual del programa, la iniciativa o el projecte adscrit (F05)

Nota prèvia: aquest formulari per a l'informe anual és vàlid i suficient sempre que el programa, la iniciativa o el projecte adscrit compti amb un document de formulació complet i actualitzat. Per tant, l'informe anual pot ser senzill i sintètic si es compta amb la informació bàsica continguda en el document de formulació esmentat.

L'informe destinat a la SEGIB no ocupa mai més de 6 pàgines. (Els informes/memòries anuals propis i interns de cada programa, iniciativa o projecte adscrit poden tenir l'extensió que la Secretaria tècnica cregui oportú).

1. Títol del programa, la iniciativa o el projecte adscrit (d'ara endavant "actuació"). Any i Cimera en el qual es va aprovar.

2. Països participants en l'actuació.

3. Quadre d'indicadors de l'actuació. (*S'han de reflectir els indicadors que s'inclouen en el document de formulació, amb els valors corresponents al final de l'any de què es tracti. És imprescindible recollir almenys un indicador associat amb el nombre de destinataris als quals va arribar l'actuació durant l'any*).

4. Activitats més significatives de l'actuació durant l'any. (*Màxim 4, les més rellevants*).

5. Èxits principals de l'actuació durant l'any. (*Màxim 3, els més rellevants*).

6. Dificultats trobades per avançar en la consecució dels objectius. (*Màxim 3, les més rellevants*).

7. Difusió i visibilitat del programa, la iniciativa o el projecte adscrit al llarg de l'any. (*Accions principals i resultats. Indiqueu el nombre de visites a la pàgina Internet de l'actuació, si existeix*).

8. Despesa executada pel programa, la iniciativa o el projecte adscrit al llarg de l'any, per partides principals. Ingressos (aportacions) per països i altres fonts de finançament. Situació pressupostària.

Situació
del Conveni de Bariloche
per a la cooperació en el
marc de la Conferència
Iberoamericana, fet a
Argentina el 15 d'octubre
de 1995

Entrada en vigor: 4 de desembre de 1996

Situació: 21 estats part

Estat	Ratificació	Entrada en vigor
Argentina	28 de novembre de 1996	28 de desembre de 1996
Bolívia	1 de setembre de 1999	30 de setembre de 1999
Brasil	11 de maig de 1998	9 de juny de 1998
Colòmbia	2 de maig del 2001	31 de maig del 2001
Costa Rica	9 de novembre de 1999	8 de desembre de 1999
Cuba	17 de març de 1997	15 d'abril de 1997
Equador	28 de juliol del 2000	27 d'agost del 2000
El Salvador	5 de novembre de 1996	4 de desembre de 1996
Espanya	10 de febrer de 1997	11 de març de 1997
Guatemala	7 de maig de 1999	6 de juny de 1999
Hondures	6 d'agost de 1996	4 de desembre de 1996
Mèxic	3 d'octubre de 1996	4 de desembre de 1996
Nicaragua	15 d'abril de 1999	15 de maig de 1999
Panamà	25 de març de 1997	23 d'abril de 1997
Paraguai	14 d'octubre de 1996	4 de desembre de 1996
Perú	21 de març de 1996	4 de desembre de 1996
Portugal	27 d'octubre de 1997	25 de novembre de 1997
República Dominicana	16 de juliol del 2001	14 d'agost del 2001
Uruguai	8 d'octubre de 1998	6 de novembre de 1998
Veneçuela	3 de setembre de 1996	4 de desembre de 1996
Xile	5 d'agost de 1996	4 de desembre de 1996